

Die Haghe

125 jaar

Beschermvrouwe H.K.H. Prinses Beatrix

Juli 2015
125e jaargang nr. 4
verschijnt 6 x per jaar

LEDENBERICHT

Van de voorzitter

De viering van ons 125-jarig bestaan begint te naderen. De voorbereidingen voor het jubileumboek, het symposium op 2 oktober in Sociëteit de Witte en de tentoonstelling in het Haags Historisch Museum zijn in een vergevorderd stadium. Al deze activiteiten worden met name mogelijk gemaakt door De Facultatieve Groep (hoofd sponsor) en door Nationale Nederlanden (sponsor). Belangrijke bijdragen zijn er van Fonds 1818, Hendrik Muller Fonds, Prins Bernhard Cultuurfonds, De Frans Mortelmans Stichting, M.A.O.C. Gravin van Bylandt Stichting, Stichting Gijsselaar-Hintzen Fonds, en Stichting Geld- en Effectenhandel.

In de tussentijd gaat het verenigingswerk gewoon door. In de najaarsvergadering van september a.s. zullen we u, als leden, een voorstel voorleggen tot samengaan met de Vereniging Vrienden van het Haags Historisch Museum. Dit is niet alleen omdat wij ons als Die Haghe, in 1890 opgericht in het gebouw waar nu het museum is gevestigd, nauw verbonden voelen met het museum en onszelf als vriend en partner beschouwen, maar ook omdat de bestudering en de verbreiding van de geschiedenis van onze stad concentratie en samenwerking behoeft. Het initiatief hiertoe is genomen door de voormalige directeur van het Haags Historisch

Museum, Antoinette Visser, die in haar werk had gemerkt dat de Haagse geschiedkundige organisatie versnipperd en weinig coherent bezig was. Het door haar bijeengeroepen overleg heeft niet alleen geleid tot dit fusievoorstel. Ook is het initiatief genomen voor een Haags historisch webportal en een op een breed publiek gericht Haags historisch tijdschrift, beide in nauwe samenwerking met de gemeentelijke erfgoeddiensten.

Binnen onze vereniging gaan we op 22 augustus weer op zomere excursie naar het Groene Hart van Nederland (zie verder in dit blad) en zijn er weer interessante lezingen en rondleidingen. En uiteraard ontvangt u aan het eind van het jaar weer ons jaarboek, waarin een terugblik wordt gegeven op de geschiedenis van onze vereniging in de afgelopen 25 jaar, geschreven door mijn voorganger Diederick Cannegieter.

Florus Wijsenbeek

AGENDA

22 augustus
Zomere excursie naar
Haastrecht en Oudewater

10 september
Mozart wandeling en
officiële opening Mozart
Festival

12 september
Mozart wandeling en
concert

2 oktober
Lustrumviering 125 jaar
Die Haghe

PostNL
Port Betaald

Activiteiten voor de leden

Betaling ledenactiviteiten

Voor de zomerexcursies was u al gewend dat er van te voren betaald moest worden, maar vanaf september 2015 gaat dit gelden voor alle ledenactiviteiten. Dat scheelt de haastige financiële administratie voorafgaand aan de excursies en voorkomt hopelijk meer dat mensen niet komen opdagen zonder zich af te melden. Kortom: vanaf september dient u zich enerzijds aan te melden via gebruikelijk emailadres of telefoonnummer (voor de administratie) onder gelijktijdige overmaking van het bedrag, ook voor introducees. Mocht u niet mee kunnen omdat een activiteit overboekt is, dan krijgt u het bedrag uiteraard teruggestort.

Zomerexcursie

Na de steden Delft, Gouda en Haarlem in vorige jaren gaan we op zaterdag 22 augustus naar het Groene Hart van Nederland: Haastrecht en Oudewater. We vertrekken om 11.00 uur met de bus vanaf het busplatform bij het Centraal Station en rijden richting Haastrecht waar ons een lunch te wachten staat. Vervolgens is er een rondleiding door het prachtige woonhuismuseum Bisdom van Vliet. Daarna gaan we naar Oudewater voor een bezoek aan museum de Heksenwaag. Ook hier krijgen we een interessante rondleiding die in zal gaan op 300 jaar heksenvervolging. Wij eindigen onze dag bij boer Pons met een echte ruïne en oud-Hollandse koeienrassen op zijn land. Rond 19.00 uur zijn we weer terug in Den Haag.

De Heksenwaag

Aanmelden (alleen voor leden): via aanmeldendiehaghe@hotmail.com of 06-22123039

Betaling: u maakt 45 euro over op rekening NL 49 INGB 0000 0717 91 t.n.v. Geschiedkundige Vereniging Die Haghe.

Uw aanmelding is pas definitief na ontvangst van het geld, in volgorde van binnenkomst.

Mozart in Den Haag

Op 11 september van dit jaar is het 250 jaar geleden dat het 9-jarig wonderkind Wolfgang Amadeus Mozart met zijn familie in Den Haag aankwam. Hij zou hier enkele maanden blijven, in diverse huizen en hotels logeren, muziekstukken componeren en o.a. optreden voor het hof van aanstaand stadhouder Prins Willem V waar veel tijd aan muziek werd besteed. Voor de muzikale zuster van Willem, prinses Caroline, componeerde Mozart zelfs enkele aria's. Uit het mooie programma dat voor het festival van 10 tot 15 september is samengesteld, hebben wij speciaal voor Die Haghe-leden twee arrangementen kunnen boeken:

Wolfgang Amadeus Mozart met zijn vader en zuster Nannerl in concert

Wandeling 1: donderdag 10 september, start 15.00 uur vanaf het Nutshuis, Riviervismarkt 5. Onder leiding van een deskundige gids gaan we terug naar de tijd van Mozart tijdens een wandeling langs de locaties die een rol hebben gespeeld gedurende het verblijf van de jonge componist. Kosten 10 euro per persoon, maximaal 20

personen.

Aansluitend is het exclusief voor 20 Die Haghe-leden mogelijk de officiële opening van het festival bij te wonen om 17.00 uur in de Oostenrijkse Residentie (Koninginnegracht 31) in aanwezigheid van o.a. de ambassadeur van Oostenrijk dr. Werner Druml en burgemeester Jozias van Aartsen van Den Haag. Naast de gebruikelijke speeches die worden gehouden, wordt ook het nieuwe 'Haags Carillonboek' (voor orgel bewerkte composities van Mozart) gepresenteerd, worden er hapjes en drankjes geserveerd en kunt u luisteren naar een vioolconcert door het Residentie Fluit Ensemble o.l.v. Eline van Esch. Prijs van dit alles: 20 euro, waarbij deelnemers aan de wandeling voorrang bij de aanmelding krijgen (u dient zich wel voor beide activiteiten apart aan te melden).

Wandeling 2: zaterdag 12 september, start 14.00 uur. Zie wandeling 1, maar nu aansluitend de mogelijkheid een concert bij te wonen of: in de Paleiskerk (Paleisstraat 8) om 17.00 uur, 'Sonates voor Caroline' voor piano (Daria van den Berken) en viool (Lisa Ferschtman), prijs 20 euro, of: in de Kloosterkerk (Lange Voorhout 4) om 16.00 uur, 'Mozart en Mozart anders' met Geerten van de Wetering op het orgel, prijs 10 euro.

Omdat er een keuze uit 2 concerten is, wordt u verzocht die zelf te boeken; voor de Kloosterkerk is dat niet echt nodig, kaarten zijn ook in de kerk voor aanvang van het concert te verkrijgen.

Aanmelden (alleen voor leden): voor de wandelingen of de officiële opening in de Residentie kunt u zich aanmelden via: aanmeldendiehaghe@hotmail.com of 06-22123039.

Betaling: U dient wel van te voren het bedrag over te maken op rekening NL49 INGB 0000 0717 91 t.n.v. Geschiedkundige Vereniging Die Haghe. Uw aanmelding is pas definitief na ontvangst van het geld, in volgorde van binnenkomst.

Verslag Voorjaarsledenvergadering

Door de drukke werkzaamheden die we vanwege het lustrum in het najaar verwachten, wordt het verslag van de Voorjaarsledenvergadering eerder gepubliceerd dan u gewend bent. Bij het ter perse gaan van dit Ledenbericht zijn datum en agenda voor de Najaarsledenvergadering nog niet vastgesteld en zullen dus in het bericht van begin september worden bekend gemaakt. Al eerder zal de agenda met eventuele bijbehorende stukken op de website worden geplaatst, zodat u voldoende tijd heeft kennis te nemen van de te bespreken onderwerpen.

De Voorjaarsledenvergadering werd op 21 maart 2015 gehouden in de Schutterszaal van het Haagse Historisch Museum, Korte Vijverberg 7.

1. Opening

Voorzitter Florus Wijsenbeek opent de vergadering met de mededeling dat dit de eerste ledenvergadering in ons lustrumjaar is en heet de 43 aanwezigen welkom.

2. Mededelingen

Of Die Haghe inderdaad de oudste historische vereniging is, wordt door diverse zusterverenigingen betwist, maar in ieder geval kan Die Haghe bogen op een continuïteit van 125 jaar. Dat heeft overigens aan een zijden draad gehangen, omdat gedurende een bepaalde periode het aantal leden zo laag was dat men serieus aan opheffen heeft gedacht. Hoewel niet zo ernstig als toen, is het ook nu moeilijk om het huidige ledental vast te houden. Het is niet meer vanzelfsprekend dat 'de elite' van een stad zich aanmeldt bij de lokale historische vereniging en de jongere generaties zijn sowieso minder geïnteresseerd in het verenigingsleven. Toch is de kennis van de geschiedenis een voorwaarde voor een gezonde stad. Genoemd worden de beelden op straat waar we dagelijks langs lopen zonder de geschiedenis en betekenis ervan te kennen. Ons lustrumthema 'Den Haag in beelden' hoopt daar wat aan te veranderen.

De voorzitter gaat vervolgens in op de band met het Haags Historisch Museum waar Die Haghe 125 jaar geleden werd opgericht en dat al die jaren onze thuisbasis is geweest. Die Haghe en (De Vrienden van) het Haags Historisch Museum streven naar een fusie van beide verenigingen waarvoor op de komende ledenvergadering in het najaar een formeel voorstel aan de leden zal worden gepresenteerd. Door een fusie krijgen de leden enerzijds bepaalde privileges bij het bezoeken van het museum of bijwonen van lezingen en geven zij anderzijds steun aan het in stand houden van gebouw en collectie.

Als laatste mededeling van de voorzitter komen de activiteiten rond het op te richten historisch tijdschrift van Den Haag en de gezamenlijke website aan de orde. Beide projecten vinden doorgang, alleen in een langzamer tempo dan aanvankelijk was gehoopt. Eerst moet planning, inhoud en financiering beter op orde zijn en dan komt het onderwerp weer op de agenda. Tenslotte krijgt secretaris Ineke Goudswaard het woord en deelt mee van welke leden berichten van verhindering zijn ontvangen: van de dames A. Quarles van Ufford en L. Heijnis, en de heren C. Nigten, D. Cannegieter, G. van Herwaarden, J. 't Hart en F. Andrioli.

3. Verslag van de Voorjaarsledenvergadering van 27 september 2014

Er zijn geen vragen of opmerkingen over dit verslag, dat hierbij wordt goedgekeurd.

4. Jaarrekening 2014

Penningmeester Enno de Vries licht de jaarrekening toe. Het ledenaantal is minder gedaald dan verwacht, zodat de contributieopbrengst van 2014 hoger is uitgevallen dan begroot. De rente-inkomsten zijn dit jaar extra laag omdat op advies van de kascommissie de rente van de ING jaaropgave is opgenomen in de jaarrekening, terwijl de rente die op 1 januari is uitbetaald niet meer op de balans staat. Doordat er meer 'Lezingen/Excursies' zijn georganiseerd dan gebruikelijk zijn de inkomsten beduidend hoger. Baten van 'Cursussen/workshops', 'Donatie/Die Haghe prijs' en 'Bijdrage Fonds 1818' zijn bedragen die we weer terugvinden bij de

Lasten en dus geen winst of verlies opleveren. De 'Bijdrage Fonds 1818' was een subsidie die was aangevraagd voor het onderzoek naar meer samenwerking binnen de Haagse Historische Verenigingen en is besteed aan de secretariële ondersteuning van dit project. De Ledenbijdrage voor het lustrum loopt goed, er hebben al 40 leden gedoneerd: de inkomsten van 3400 euro vinden we bij de Lasten terug als 'Reservering Ledenbijdrage lustrum 2015'.

Lasten: het Jaarboek is voor het eerst in full colour uitgegeven, maar toch zijn de kosten binnen de begroting gebleven, dankzij een goedkopere drukker en de gastvrijheid van hotel Des Indes dat gratis hapjes en drankjes tijdens de boekpresentatie heeft aangeboden. Omdat de lasten van de 'Lezingen/Excursies' lager zijn dan de inkomsten is hier een winst van 700 euro behaald. In principe wordt er naar gestreefd dat de excursies budgetneutraal zijn, maar omdat meerdere lezingen door bestuursleden zijn gegeven is dit jaar een positief resultaat behaald. Uitgaven 'Secretariaat/Bestuur' zijn lager uitgevallen dan begroot. 'Afschrijving vordering 2013' is een rekening voor een advertentie en voor verkochte lustrumboeken 2010 die door faillissement niet is betaald en inmiddels als verlies is afgeboekt. Na de reserveringen voor het 'Lustrum', 'Drukwerk' en 'Website' van respectievelijk 1814,31, 250 en 1500 euro blijft er voor 2014 een klein verlies over van 70,84 euro.

Vanuit de zaal komt een opmerking dat men ook graag de begroting voor 2015 ter vergelijking in het voorliggende overzicht had teruggezien, hetgeen door de penningmeester wordt genoteerd.

De penningmeester bespreekt de aparte begroting voor het lustrum. De totale begroting is 110.000 euro, waarvan 80.000 euro voor de tentoonstelling. Van de noodzakelijke 63.000 euro bijdragen van bedrijven en fondsen is 60.000 euro binnen. Daarmee is de begroting bijna gedekt.

Namens de kascommissie verklaart mevrouw drs. A.E. Kraaijenhagen-Oostinga dat op 4 maart de financiële stukken zijn gecontroleerd en akkoord bevonden. De kascommissie adviseert derhalve de vergadering het bestuur en de penningmeester decharge te verlenen, hetgeen per acclamatie wordt gedaan. De heer mr. W.H. Zoomers (voorzitter) gaat na vele jaren de commissie verlaten. De dames Kraaijenhagen-Oostinga en Kloosterman-Taal zijn bereid zitting te blijven nemen, en reserve-lid de heer C.M.J. Burger zal als derde lid tot de commissie toetreden. Eerste reserve-lid wordt nu mevr. D. Jeurgens-van de Berg en de heer H. Grootveld geeft zich tijdens de vergadering op als tweede reserve.

Voorzitter Wijsenbeek complimenteert de penningmeester met het vele werk dat hij voor de vereniging doet, niet alleen wat de financiën betreft, maar ook in de lustrumcommissie is hij actief, hetgeen met applaus door de leden wordt beloond.

5. Bestuursamenstelling

Mevrouw Phil Swenker was de afgelopen 6 jaar namens het Haags Gemeentearchief lid van het Die Haghe bestuur. Statutair is nu een einde aan deze bestuursperiode gekomen. Voorzitter Wijsenbeek wijst er op dat hij Phil zal missen als de constructieve kracht die ze altijd binnen het bestuur is geweest en prijst zich gelukkig dat ze nog enkele functies zal blijven bekleden, zoals secretaris van de Die Haghe Prijs jury en beheerder van het Die Haghe archief. Het bestuur draagt Eline Zantvoort voor als opvolgster van Phil. Nadat de vergadering hiermee heeft ingestemd, stelt Eline zichzelf kort voor. Na een studie Museologie kwam zij voor een stage bij de Stichting Blue Shield terecht welke hulp bood bij de Archieframp in Keulen, waarna zij gevraagd werd bij het Haags Gemeentearchief te komen werken. Zij werkt daar reeds 6 jaar, momenteel op de afdeling Educatie en Communicatie.

6. Vertegenwoordiging van Die Haghe in het Haags Monumentenplatform

Namens Die Haghe heeft secretaris Ineke Goudswaard het af-

gelopen jaar zitting genomen in het Haags Monumentenplatform dat onder voorzitterschap staat van mede Die Haghe lid mr. Willem Vader. Zij doet verslag van de gesprekken met de wethouders Baldewysingh op 11 februari en Wijsmuller op 14 oktober waar de volgende onderwerpen werden besproken: hergebruik van monumentale sloop-elementen en straatmeubilair, toekomst van de (enige) kerk van Berlage aan de Andries Bickerweg, parkeergarage onder het Tournooiveld, herinrichting van de Lange Vijverberg en gemeentelijke plannen met het nieuwe Spuikwartier. Voorts zijn er brieven geschreven over: behoud van het kunstwerk 'Reconstructie Teniersstraat' van de Haagse kunstenaar Berry Holslag, behoud van de Schoenmakersschool in de Crispijnstraat, bezwaar tegen de bouw van een appartementengebouw in de Paramaribostraat en bestemmingsplan Archipelbuurt/Willemspark. Tenslotte zal op initiatief van het Monumentenplatform een monument worden opgericht op het terrein van het Internationale Strafhof (ICC) aan de Oude Waalsdorperweg ter herinnering aan het (Duitse) bombardement op de Alexanderkazerne van 10 mei 1940 waarbij 68 militairen omkwamen. Het monument zal op 10 mei 2016 worden onthuld.

7. Activiteiten voor de leden

Het verslag wordt deze keer door secretaris Ineke Goudswaard voorgelezen, mede namens excursiecommissieleden Lex van Tilborg en Nick Roestenburg. Er zijn de afgelopen 6 maanden 12 activiteiten georganiseerd die door 412 leden zijn bezocht. Er werden vier lezingen gegeven over: de Schilderswijk, Radicale wederdopers, Rivalen aan het Haagse hof en Maison Kelder. Ook de overige activiteiten waren zeer gevarieerd: bezoeken aan het Mauritshuis, tentoonstelling Rothko, en de pas gerestaureerde Schuttersstukken van het Haags Historisch Museum, en verder het Openbaar Vervoermuseum, oorlogsmonument Oranjehotel en het tweeluik over migranten: rondleiding bij de gelijknamige tentoonstelling in het HHM en bezoek aan de Hindoetempel Sewa Dhaam.

Nieuw was het toelaten van introducees bij een aantal activiteiten met voldoende plaatsen en voor de toekomst werden er ook veranderingen in het aanmeldsysteem aangekondigd. Vanaf september moeten de excursies van te voren worden betaald en geldt vanaf dat moment pas de inschrijving. Tot slot bedankt de commissie het Museum voor de genoten gastvrijheid.

8. Lustrum 2015

De voorzitter geeft een opsomming van het lustrumprogramma. Op 2 oktober vindt in selectie kring de opening plaats van de tentoonstelling in het Haags Historisch Museum. Hier worden 10 historische beelden uitgelicht uit het jubileumboek waar 60 historische beelden van betekenis zijn verzameld. Na de opening wordt het programma voortgezet in Sociëteit de Witte waar we de Pleinzaal tot onze beschikking hebben. Tijdens het Symposium wordt gesproken door beeldhouwer Loek Bos en kunsthistorica Liesbeth van Abbe-Keijzer over het thema 'Hoe kijk je naar een beeld', vervolgens gaat Die Haghe Prijs winnaar Jan Hein Furnée in op het Haagse aspect van de beelden en tot slot krijgt hoogleraar Vaderlandse Geschiedenis Henk te Velde het woord en zal ingaan op het totaalbeeld van de beelden in Den Haag. Muzikale omlijsting wordt gegeven door 'de Flageolettes'.

In de Pleinzaal is geen plaats voor alle leden: eerst worden de genodigden bestaande uit hoogwaardigheidsbekleders zoals burgemeesters uit de regio, sponsors geplaatst, dan volgen de tekenaars van 125 euro en ten slotte is er nog plaats voor een 100-tal leden die een bescheiden entree moeten betalen. Hiervoor moet men intekenen en geldt wie het eerst komt het eerst maalt. Willem Vader vraagt of oud-bestuursleden ook worden uitgenodigd, waarop de voorzitter antwoordt dat zij inderdaad van harte welkom zijn. Enkele aanwezigen vragen of ze nu al kunnen intekenen, maar dit is nog niet mogelijk.

9. Rondvraag

De heer van der Poll, die al eerder om applaus heeft gevraagd voor de kwaliteit van het activiteitenprogramma, blikt terug op de gezellige sfeer tijdens de laatst lezing over Maison Kelder waar van te voren heerlijke taart werd geserveerd en verzoekt het bestuur te overwegen dit vaker te doen.

10. Sluiting van de vergadering

Na afloop van de vergadering wordt er een boeiende lezing door mevrouw Marianka van Lunteren-Spanjaard gegeven over haar pas uitgekomen boek 'Een Lekkere Suster'. Zij legt de geheimzinnige titel uit, beschrijft de familie waar de recepttraditie is ontstaan, vertelt over de eetgewoonten door de eeuwen heen en gaat nader in op een aantal recepten uit het boek (een verslag met foto's is op de website geplaatst).

Het bestuur van Die Haghe is als volgt samengesteld:

Voorzitter
drs. F.A. Wijsenbeek

Secretaris
mw. drs. W. Goudswaard
tel: 070-3602894

Penningmeester
ir. E.B. de Vries

Leden
mw. E. Zantvoort
drs. L.A.F.H. van Tilborg
mw. drs. J.M. de Vries

Secretariaat
Valkenboslaan 5
2563 CD Den Haag
e-mail: inekegoudswaard@gmail.com

Financiën
Storting op giro 71791
(IBAN:
NL49 INGB 0000 0717 91)
t.n.v. Geschiedkundige Vereniging
Die Haghe

Info ledenadministratie en opgave nieuwe leden
ir. E.B. de Vries
Margrietstraat 9
2555 PT Den Haag
ebdevries@xs4all.nl

Redactieadres Ledenbericht
Balistraat 32
2585 XT Den Haag
e-mail: michielvdmast@gmail.com

Redacteur Ledenbericht
drs. W.M. van der Mast

Website Die Haghe:
www.haagsegeschiedenis.nl

Jaarboek Die Haghe
Voor aanwijzingen auteurs en inzenden van kopij:
V.L.C. Kersing, Dienst Stadsbeheer Afdeling Archeologie, Postbus 12651, 2500 DP Den Haag, tel. 070-3536633, e-mail victor.kersing@denhaag.nl

Contributie/Opzegging
Bij opzegging van het lidmaatschap in de loop van het verenigingsjaar blijft de contributie voor dat jaar verschuldigd. Zie Statuten op website Die Haghe.